

Dk. David Emanuel, Kikao cha 5, Kutoka Zaburi 135

© 2024 David Emanuel na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka. Hiki ni kipindi namba tano, Zaburi 135, Ukuu wa Bwana.

Sawa. Tunakuja sasa kwenye zaburi ya mwisho ambayo tutakuwa tukiitazama. Tulianza safari hii tukitazama Zaburi 136. Tumefika mduara kamili sasa na tukafikia ya mwisho, Zaburi 135, ambayo nimeiita au nimeiita, Ukuu wa Bwana.

Kwa hivyo, tunayo hapa, maelezo ambayo yanapaswa kukupa fununu, kimsingi wimbo wa sifa, kile ambacho Gunkel anafafanua kama wimbo wa sifa. Kwa hivyo, ikiwa unafikiria kwa kuzingatia sasa aina zote, aina tofauti ambazo tumeona, tumeona Zaburi ya 136, ambayo ni aina ya wimbo wa sifa. Lakini basi tumeona Zaburi 78, ambayo ni kidogo kama maombolezo au zaidi kama zaburi ya hekima.

Tumeona wimbo mwingine wa sifa katika Zaburi 105 ambao ni wa kipekee sana na wa tofauti. Tumeona maombolezo, maombolezo ya uhakika na Zaburi ya 106. Kwa hiyo, hakuna hata Zaburi ya Kutoka, hatuwezi kusema Zaburi zote za Kutoka ni aina moja mahususi, lakini zinavuka aina na hiyo ni sawa.

Hiyo ni sawa. Nyenzo ya Kutoka sio nyingi na imefupishwa katika zaburi hii. Lakini njia ambayo mtunga-zaburi anaitumia ni ya pekee.

Ni ya mtu binafsi na ni tofauti kidogo na yale ambayo tumeona hapo awali. Matumizi ya msingi ya Kutoka katika zaburi hii ni njia ya kuonyesha uweza wa Mungu. Utaona hasa kuhusu kutokuwa na nguvu kwa masanamu mengine.

Kwa hivyo, kuna kulinganisha moja kwa moja. Tutaona jinsi hilo linavyofanya kazi kwa muda mfupi tu, lakini kuna ulinganisho wa moja kwa moja kati ya nguvu za Mungu na kile anachoweza kufanya na kutokuwa na uwezo wa sanamu zingine. Kitu kingine kinachofanya zaburi hii kuwa ya kipekee ni kwamba inategemea sana fasihi ya Biblia.

Sidhani kama kuna mstari mmoja ndani ya kifungu hiki ambao haujaunganishwa na mahali pengine katika fasihi ya kibiblia. Kwa hivyo hicho ni kitu ambacho utakiona na hatujakiona hapo awali. Kwa sababu hiyo pekee, kuna dalili yenye nguvu kwamba zaburi hii imechelewa.

Kama wimbo wa sifa pia, kama Zaburi 105, utapata pia kwamba ni mada chanya, na jambo lolote baya ambalo Israeli hufanya kwa ujumla limeachwa. Tukiangalia

muundo huo, tunaanza na utangulizi, ambamo kwa kawaida unapata wimbo wa sifa ambao wimbo huo unaalika watu kumsifu Mungu na kukusanyika pamoja kama jumuiya. Kisha tuna maelezo ya uweza wa Mungu katika uumbaji na katika Kutoka.

Tumeona hapo awali kuwa mada hizo mbili ziliunganishwa. Tunapopata Kutoka, mara nyingi tutapata uumbaji. Tuligundua kwamba katika baadhi ya maelezo, maelezo ya Mungu kukemea bahari ni taswira ambayo tunaipata katika masimulizi ya uumbaji.

Katika Zaburi ya 105, hiyo ni kesi ambapo hakuna uthibitisho wa uumbaji katika zaburi hiyo. Lakini tukichukua hatua kurudi kwenye Zaburi ya 104, utaona kwamba kwa kweli 104 ni zaburi ya uumbaji. Kwa hivyo, inaongoza hadi kwenye nyenzo ya Kutoka.

Kwa kuwa niko kwenye mada hiyo, inafaa tu kutazama kwa ufupi zaburi tatu ambazo tumeshughulikia hapo awali. Kwa kuwa niko hapa sasa, Zaburi 104, 105 na 106. Ukizitazama pamoja, utaona kwamba 100 inashughulikia uumbaji.

Kisha tunaenda, kama tulivyoona kutoka kwa Ibrahimu hadi kuingia kwa nchi ya ahadi. Hapa tunaenda kutoka kuvuka kwa bahari tatu hadi njia yote hadi uhamishoni. Kwa hivyo unapozitazama zaburi hizi pamoja, una aina fulani ya kuwa na muhtasari wa historia kutoka kwa uumbaji hadi uhamishaji.

Kwa hivyo hiyo ilikuwa tu kwa. Uweza wa Mungu katika uumbaji na katika Kutoka. Kisha tuna muhula mdogo wa sifa, aya mbili ambazo hazizungumzii kuhusu aina yoyote ya tukio la kihistoria, lakini zinakumbuka sifa za utangulizi.

Kisha una maelezo ya kutokuwa na uwezo wa sanamu za taifa, fedha na dhahabu, na maumbo wanayoyafinyanga, na jinsi mambo haya kimsingi yalivyo ubatili. Kisha hatimaye, kuna himizo la kusifu katika mistari 19 hadi 21. Muundo, tunagawanya zaburi kwa njia hii maalum.

Utaona kwamba kuna kiwango cha mawasiliano kati ya utangulizi wa awali na himizo la kusifu. Wote wawili wana wazo hili la sifa. Wote wawili wanatumia msemu huu, Halleluya.

Muhimu zaidi kwa hiyo ni ulinganisho kati ya uweza wa Mungu, ambao unalingana moja kwa moja na kutokuwa na uwezo wa sanamu za taifa. Kwa hivyo ulinganisho huo unalazimishwa na katikati, tunayo muhula wetu wa sifa. Tutazungumza juu ya hilo kwa muda mfupi tu.

Kwa hivyo, tuna utangulizi wa kusifu. Tunayo Bwana asifiwe. Sasa hii ni nyingine ya pet peeves.

Imeunganishwa kuelekea hili pia. Tuna neno la Kiebrania, Haleluya, ambalo maana yake halisi ni kumsifu Bwana. Lakini utaona lahaja katika tafsiri.

Wengine huandika neno Haleluya kama neno moja. Wengine wanajaribu kuigawanya kama nilivyofanya hapa ili kuonyesha kwamba tulichonacho hapa katika kifungu hiki cha maneno, ambacho nadhani ni muhimu sana, kifungu cha maneno chenye nguvu, ni kwamba tuna maneno mawili katika Kiebrania ambayo yameunganishwa pamoja, ambayo kwa kweli yanaweza kuonekana kitu kama Haleluya. Kwa hiyo, tunayo Hallel, neno hili hapa, ambalo ni sharti, ambalo ni kama amri inayokuambia usifu au kujisifu juu ya Yah, kujisifu juu ya Bwana.

Kwa hivyo, sio neno tu unalosema. Kwa kweli, ni neno linalopaswa kuwatia moyo watu kumsifu Bwana. Inatafsiriwa tofauti katika maeneo tofauti.

Msifuni Bwana, mwimbieni sifa. Bwana amemchagua Yakobo kwa nafsi yake, Israeli kuwa milki yake mwenyewe. Kuna neno muhimu sana hapa, segula .

Wao ni am segula , watu ambao ni milki maalum. Ukienda kwenye kitabu cha Mhubiri, kinatumia neno hili linalozungumzia hazina maalum ambayo ungekuwa nayo na ungeiweka kando, ambayo ni mali yako binafsi. Hilo ndilo wazo la segula kimsingi.

Kwa hivyo, sio milki yoyote, lakini ni milki maalum sana. Inaunganishwa na kifungu hiki katika Kutoka. Hii ni kukuonyesha pia kwamba miunganisho ya motifu ya Kutoka sio lazima iwe juu ya matendo haya ya kimbinguni.

Lakini hapa tuna muunganisho, muunganisho wa agano, ambapo Mungu anasema, ikiwa mtaitii sauti yangu na kulishika agano langu, basi mtakuwa milki yangu mwenyewe. Basi utakuwa segula shali , segula yangu , ambayo ni miliki yangu maalum kutoka miongoni mwa mataifa. Kwa hivyo kuwa na tafsiri kama milki yako mwenyewe, labda nadhani ni kutojali kidogo kwa nguvu na uzito wa neno hilo.

Lakini ndivyo ninavyohisi. Kwa mara nyingine tena, una Elohim. Ukipata haya, tulianza na huyu Mungu au miungu.

Kwamba Bwana, Bwana ni mkuu, na kwamba Bwana wetu, Bwana, yu juu ya miungu yote, juu ya Elohim wote. Ni neno hilo tena, ambalo halimrejelei Mungu wa Israeli, bali linarejelea miungu mingine au sanamu za mataifa. Hili, tunaposoma utangulizi wa zaburi, tunapaswa kuwa na fahamu zetu.

Hapo awali, tuliposoma utangulizi wa baadhi ya zaburi, tulisoma utangulizi wa Zaburi ya 105. Tulisoma utangulizi wa Zaburi ya 78 pia. Katika zaburi hizo mbili, ili kutambulisha zaburi hiyo, tulikuwa na neno niflahot .

Nilitaja hiyo au gedolot , ambayo ilikuwa lugha hii ya miujiza. Hata katika utangulizi, hiyo inakuambia ni kwamba inakupa dokezo la kile kitakachokuja katika zaburi. Tutakuwa tukijadili gedolot , ni nini niflahot ya Adonai hasa katika zaburi.

Kwa hivyo, hapa kuna maoni yake. Katika kesi hii hapa, tunayo Mungu ni Mungu mkuu na kwamba Bwana wetu yuko juu ya miungu yote. Hapa pia, tunayo dalili sawa na ufunguo sawa.

Mtunga-zaburi anasema, Haya , hili ndilo nitakalokuwa nikizungumzia. Hii ndio mada kuu ya kile ninachosema. Mungu wetu ni mkuu kuliko miungu mingine yote.

Ikiwa hujui jinsi gani, basi endelea kusoma na utaenda kujua. Nitaenda kukueleza hilo. Kwa hivyo, unayo mada ya msingi inayoanzishwa katika utangulizi wa zaburi.

Si tu hapa, hutokea mara nyingi kabisa. Kutakuwa na dalili, kutakuwa na vidokezo, kutakuwa na dokezo kwa kile kinachokuja. Kwa hiyo sasa tunafika kwenye sehemu hii ya uweza wa Mungu, ukuu wa Mungu.

Kwanza tunaona mifano ya uweza katika uumbaji. Sasa tunapofikiria juu ya uumbaji, mara nyingi katika akili zetu, katika akili ya mtu wa kisasa, uumbaji ni tukio ambalo hutokea kwa siku sita, vipindi sita vya wakati. Si kazi yangu kuingia katika theolojia ya hali nzima, lakini kwa ajili ya Biblia, inasema hutokea katika siku sita.

Lakini watu wanaona uumbaji unafanyika katika kipindi hicho. Mungu alishuka, akaumba ulimwengu, akafanya mwanadamu, kisha akapiga hatua nyuma na akarudi nyuma. Nilitaja hili kabla.

Wengine wangeamini kwamba basi anapata asili ya mama ili kwenda kumfanyia mambo wakati anapumzika katika pumziko hili la milele. Wazo hili la uumbaji, sio wazo la kibiblia la uumbaji. Wazo la kibiblia la uumbaji ni kwamba Mungu anaumba ulimwengu na anaendelea kufanya mambo yageuke.

Anaendelea kutuma mvua. Anaendelea kutuma jua. Anaendelea kupanda mimea, miti na mimea.

Anaendelea kuwa hai na kushiriki katika ulimwengu. Hajapiga hatua hata kidogo. Kwa hiyo, tunapomtazama Mungu akisababisha mvuke kupaa kutoka miisho ya dunia, hili ni tendo la uumbaji.

Anaifanya dunia kusonga mbele. Anaendelea kuhusika katika uendeshaji na usimamizi wa dunia hii na sayari hii. Kwa hivyo, tuna uweza katika uumbaji ukifuatwa na uweza wote katika Kutoka kwa namna kama mpangilio uliogeuzwa, utaratibu uliogeuzwa kidogo hapa.

Jambo la kwanza inalotaja ni kupigwa kwa wazaliwa wa kwanza katika Misri, mwanadamu na mnyama. Kisha inasema alituma ishara na maajabu katikati yako. Vema, alifanya ishara na maajabu, ukipenda, kwanza.

Alifanya yale mapigo mengine kisha akafanya mzaliwa wa kwanza, lakini mzaliwa wa kwanza anatajwa kwanza. Pia tunayo mtajo huu wa Farao na watumishi wake, ambao unakumbuka kile tulichofanya kwanza katika Zaburi 136. Sasa uhusiano kati ya Zaburi hizi mbili ni maalum kabisa na nitakuwa nikijadili hilo baadaye kidogo.

Kwa hiyo, inasema tena, taarifa ya muhtasari, alipiga mataifa mengi na kuwaua wafalme wenye nguvu. Kwa mfano, tuna mwelekeo huu tena kwenye eneo la Transjordan ambapo anazungumza kuhusu Sihoni, mfalme wa Waamori, na Ogu, mfalme wa Bashani. Kwa hivyo, kwa sasa kunapaswa kuwa na hisia ya deja vu kwa sababu tulisikia hii katika Zaburi ya 136.

Kwa sababu ya hayo yote, kwa sababu anamiliki uumbaji na anaendesha uumbaji, ana uwezo na ana sifa za kugawanya ardhi kama urithi kwa watu wake, Israeli. Hivyo ndivyo hasa anafanya. Kwa mara nyingine tena, unaona kwa uwazi zaidi hapa, hata hivyo, mtindo wa kutisha wa alitoa ardhi yao kama urithi.

Kwa hiyo, mna urithi unaorudiwa hapa, urithi wa Israeli, watu wake. Tena, maneno hayo yatapiga kengele na Zaburi iliyotangulia, bila shaka. Kwa njia nyingi, tunapoangalia sehemu hii ya Zaburi, tunahitaji kuielewa kama wasifu wa kimungu.

Anachofanya Mtunga Zaburi ni kuonyesha picha ya Mungu wa Israeli. Mungu huyu ni nani? Anafanya nini? Naam, hii ni resume yake. Anaendesha ulimwengu.

Anawapiga wafalme kwa ajili ya watu wake na anagawanya ardhi kwa ajili ya watu wake. Hivyo ndivyo Mungu wetu anavyofanya. Huyu ndiye yeye kwa njia sawa tungekuwa na wasifu unaoelezea kile ambacho tumefanya katika maisha yetu na sisi ni nani.

Kwa hivyo tuna resume ya kimungu iliyowekwa katika hatua hii maalum. Kisha tunaenda kwenye mapumziko ya sifa ambayo yanazungumza, jina lako, Ee Bwana, ni la milele. Kumbukumbu lako, ee Mwenyezi-Mungu, vizazi hata vizazi, maana Mwenyezi-Mungu atawahukumu watu wake, atawahurumia watumishi wake.

Hii ni sana, kama nilivyotaja hapo awali, bawaba ya fasihi. Inakuja katikati ya Zaburi. Tumekuwa na utangulizi.

Tumekuwa na wasifu wa Mungu. Tunangoja sasa kabla ya kwenda na kuangalia wasifu wa miungu, sanamu za mataifa. Katika kesi hii, tuna neno mwamuzi, kwa kuwa Bwana atawahukumu watu wake.

Usemi wa hakimumu una maana mbalimbali. Ni dhana ya kugawa yale ambayo ni kheri kwa watu wema na ambayo ni adhabu kwa watu wabaya. Kwa hiyo, wakati Bwana atawahukumu watu wake, anaweza tu kuhukumu, ni hatua chanya tu ikiwa wenye haki.

Unaweza kudhani kuwa Mtunga Zaburi anachukulia watu wake ni wenye haki kwa sababu ikiwa Bwana atawahukumu watu wake, basi sio kuwahukumu sana bali ni kuwathibitisha. Wewe ni mwenye haki na kwa hivyo nitakupa mambo haya yote chanya. Kwa hiyo, ni jambo la kukaribishwa.

Lakini ukitaka kuwahukumu adui zako, ujue wanatenda mabaya na kwa hiyo watapewa adhabu. Wazo la jina, jina lako, linarudi nyuma, linarudi kwenye mstari wa kwanza. Inasema kwamba jina lako, Ee Bwana, ni la milele.

Wazo la jina la Kiebrania katika muktadha huu ni wazo la sifa ya mtu. Ni sifa yake, mambo unayofanya badala ya kufikiria tu jina la Mungu. Ni kila kitu kinachohusishwa nayo, nguvu iliyo nyuma yake, mamlaka, uweza wa yote ulio nyuma yake pia.

Kwa hivyo sasa tunageukia wasifu wa sanamu, sanamu za mataifa. Hapa kupitia muundo, kama nilivyokuonyesha hapo awali, ulinganisho ni moja kwa moja na Bwana na kile ambacho Bwana anaweza kufanya. Sanamu za mataifa kimsingi zina sifa, lakini hazina kazi.

Wana sifa, lakini hakuna kazi. Hii ni kwa kulinganisha moja kwa moja kwa sababu kama unamjua Mungu wa Israeli, hana sifa, lakini ni kazi yote. Yeye hufanya mambo, lakini hakuna mtu anayejua jinsi anavyoonekana.

Hakuna mtu aliye na sura yake, ambayo ni kinyume kabisa cha kile kinachoendelea na sanamu hizi zingine. Wao hufanywa kwa fedha na dhahabu, kuingizwa kwa kuvutia hapa. Tuliona moja na Misri katika Zaburi 105, lakini hapa tuna moja kwa midomo.

Wana vinywa, lakini hawasemi. Wana macho, lakini hawaoni. Wana masikio, lakini hawasikii, na hakuna pumzi katika vinywa vyao.

Kwa hivyo, ulichonacho hapa ni kati ya maneno mawili, mdomo, ni kuwa unayo maelezo ya miungu ya mataifa kuhusiana na sura zao za uso. Kwa hivyo hiyo ni njia tu ya kujumuisha kikundi au safu fulani ya sifa kupitia kile kinachoitwa ujumuishaji. Kutokana na hili, ungedhani kwamba kusudi la zaburi hii kwa kweli ni kukatisha tamaa ibada ya sanamu.

Ni kusema, ukisoma zaburi hii, unasema kwamba Mungu wetu ni mkuu, lakini kwa nini uabudu sanamu? Hawafanyi chochote. Kwa hivyo, ni hasi kabisa na ni ya

kudhalilisha kabisa kuhusu miungu ya mataifa mengine. Kwa hiyo, iko pale ili kuwazuia watu wasigeukie sanamu zingine.

Sehemu ya mwisho tuliyo nayo hapa ni mawaidha ya kikundi ambamo vikundi mbalimbali ndani ya hekalu, inadhaniwa kwamba kungekuwa na vikundi mbalimbali, na kwaya mbalimbali pale. Ingekuwa hivyo, wakichukulia kwamba ilisomwa hekaluni, wangetiwa moyo kumbariki Mungu. Kwa hiyo, unayo nyumba ya Haruni, nyumba ya Lawi, wale wanaomcha Bwana, wamchao Mungu kimsingi.

Wale wanaomcha Bwana labda ni maelezo bora zaidi. Kisha umepata baraka hii ya jumla. Kwa hivyo, tuna aina fulani ya mpangilio wa hekalu na vikundi tofauti katika hekalu.

Tunayo Bwana asifiwe, ambayo imetajwa hapa. Huu ni mjumuisho mwingine ambapo zaburi huanza kimsingi na kuishia na maneno, Haleluya. Kwa hivyo hilo linajumuisha kila kitu kilicho kwenye zaburi.

Huu ni wimbo wa sifa na mwanzo na mwisho unatupwa vivyo hivyo. Jambo la kipekee sana kuhusu zaburi hii kama ilivyotajwa hapo awali ni kwamba inategemea sana maandiko mengine ya Biblia, si kwa maana tu kwamba inarejelea nyenzo nyingine. Ni kali zaidi kuliko hiyo.

Kwa maana fulani, ukiniruhusu niwe wazimu kiasi cha kuiita kama hii, hii ni aina ya zaburi ya Frankenstein kwa kuwa ni zaburi ambayo imewekwa pamoja karibu kutoka sehemu za vipuri za zaburi nyingine nyingi. Licha ya hayo, mtunga-zaburi bado ameweza kuiunda na kuitengeneza kwa uangalifu sana kuwa kazi yake mwenyewe. Kwa hivyo, acheni tuangalie baadhi ya mifano shupavu zaidi ya ukopaji wa kifasihi ndani ya zaburi hii.

Tukiangalia hapa, haya ni maandiko mawili. Hii ni Zaburi 135:7 na hii ni Yeremia 10:13. Hupandisha mvuke kutoka miisho ya dunia, na kufanya umeme kwa mvua, na kuutoa upepo katika hazina zake. Hupandisha mawingu kutoka mwisho wa dunia, huifanyia mvua umeme, na kuutoa upepo katika ghala zake.

Hivi ni vifungu viwili. Sasa, kwa mara nyingine tena, ninarudi kwenye peeve yangu ya kipenzi. Maneno ya Kiebrania hapa, mbali na mabadiliko ya wakati, ni sawa kabisa.

Bado Wanazbi wameona kutafsiri mivuke hapa na mawingu hapa, ingawa ni sawa kabisa. Ninajua sio muhimu, lakini bado inanisumbua kwamba ikiwa mtunga-zaburi amekuwa mwangalifu sana kunakili maneno kutoka sehemu moja hadi nyingine, kwa nini watafsiri hawawezi kufanya jambo lile lile? Hakupaswi kuwa na mabadiliko hapa, lakini hiyo ni ya siku nyingine. Kwa hivyo tunamwona mtoto huyu, hii ni kunakili haswa kando na ile ambapo kuna kishirikishi, ambacho hubadilishwa kwa va'iktol, vav pamoja na umbo lisilo kamili.

Kando na hayo, haya ndiyo maneno yale yale yanayotumika mahali hapa. Hebu tuangalie mfano huu hapa. Mstari wa 14, Kumbukumbu la Torati 32, 36, Kwa kuwa Bwana atawahukumu watu wake, na atawahurumia watumishi wake.

Kwa mara nyingine tena, tuna hakimu, mishpat , ni neno moja, lakini tuna vindicate hapa, lakini hukumu hapa katika sehemu mbili kwa sababu yoyote. Labda watu waliotafsiri Kumbukumbu la Torati walikuwa Toronto na watu waliofanya zaburi walikuwa Texas na hawakuzungumza kamwe. Lakini kuna kunakili na kukopa kimakusudi ambayo mtunga-zaburi amefanya, ambayo imevurugika kidogo katika suala la tafsiri.

Lakini maneno hapa ni sawa kabisa. Kwa hivyo inachukuliwa kutoka sehemu moja na kuwekwa mahali pengine. Tunao mfano mwingine hapa kutoka Zaburi 136.

Kwa hivyo, tumekuja mduara kamili sasa. Tunapata maelezo haya ya Mungu ambaye alipiga mataifa mengi na kuwaua wafalme wenye nguvu. Tumewapiga wafalme wakuu.

Sasa, ikiwa unapuuza, kwa maana fadhili zake zenye upendo ni za milele, utaona baadhi ya mambo yanayofanana. Sihoni mfalme wa Waamori, Sihoni mfalme wa Waamori, tena, puuza hili. Ogu mfalme wa Bashani, na Ogu mfalme wa Bashani, akawapa nchi yao iwe urithi.

Aliwapa nchi yao kuwa urithi, urithi wa Israeli, urithi wa Israeli. Kwa hivyo, tunaona maneno halisi, ambayo yamechukuliwa kutoka kwa zaburi nyingine. Katika kesi hii, hutokea kuwa zaburi ambayo kwa kweli inaifuata.

Ikiwa hii haitoshi, basi tunaweza kwenda mbele zaidi kutazama Zaburi mstari wa 15 na Zaburi 115:4. Na katika kesi hii, sisi tumepewa sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu. Sanamu zao ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu, kazi ya mikono ya wanadamu. Zina vinywa, lakini haziwezi kusema.

Zina vinywa, lakini hazisemi. Tena, tusizungumze kuhusu hilo. Wana macho, lakini hawaoni.

Wana macho, lakini hawaoni. Wana masikio, lakini hawasikii. Zina masikio, lakini hazisikii.

Wale wanaozifanya watakuwa kama wao. Wale wanaozifanya watakuwa kama wao. Naam, kila mtu anayezitumainia, kila mtu anayezitumainia.

Zaburi 135, ni maneno yaleyale ambayo yamekopwa kutoka katika zaburi nyingine. Na kwa hivyo, tunaona hii ndio sababu ningeielezea kama zaburi ya Frankenstein kwa

sababu mtunzi wa zaburi anaazima wazi maneno kutoka kwa sehemu hizi zote. Huu sio mwisho wa jambo kwa sababu kuna mengi zaidi kwa hilo.

Hatuna wakati wa kuingia katika kila undani. Hii ni mifano ya wazi, lakini ni wazi kwamba anakopa nyenzo. Ajabu zaidi, baadhi ya nyenzo za Kutoka, hatarudi kwenye Kutoka ili kuzitumia.

Anatumia zaburi nyingine. Kwa hivyo, yeye ni kama tulivyoona katika mfano wa kwanza ambapo mtunga-zaburi aliazima kutoka kwa Kutoka 15 kutoka kwa mfano wa kishairi na mfano wa nathari. Hapa anaenda kwenye mapokeo mengine ya ushairi ili kusaidia kuunda kazi yake.

Lakini licha ya hayo, hata hivyo anaunda kitu kipya, kitu kipya kutoka kwa vipande hivi vya zamani. Kwa hivyo, japokuwa tunaona madokezo haya ya wazi ya kifasihi, tusilegezwe katika hisia ya kufikiri kwamba kwa namna fulani ni kazi ya bei nafuu isiyo na ubunifu ndani yake kwa sababu bado kuna ubunifu mkubwa katika namna ambavyo ameziagiza sehemu zake. Kwa hivyo, kwa muhtasari, tutafanya muhtasari wa zaburi hii na kisha baadaye nitajaribu kumalizia kila kitu kingine ambacho tumejifunza kuhusu zaburi za Kutoka katika kufunga.

Jambo la kwanza tuna kitabu cha Kutoka kama wimbo wa sifa. Ni wimbo wa sifa tena, kama Zaburi 105, lakini ni tofauti sana na Zaburi 105. Kipindi cha kihistoria kinachozungumziwa ni tofauti kabisa.

Kuna nyongeza zaidi ya nyenzo zingine kama nyenzo ya uumbaji tuliyo nayo hapa, na vile vile ulinganisho huu wa moja kwa moja na sanamu zingine. Kwa hivyo ndio, zinafanana, lakini hatupaswi kusahau ni tofauti sana, tofauti sana na za kipekee sana ikiwa naweza kusema pia. Pia katika zaburi hii hatuna waamuzi.

Hatuna kutajwa kwa Musa. Tumerudi pale tulipoanzia. Hakuna kutajwa kwa wazi kwa Haruni, yoyote ya takwimu hizi, au yeyote wa viongozi hawa wa Israeli hata kidogo.

Mambo haya yote yamerukwa. Pia kama Zaburi 136, tunaweza kuona mada hii ya Mungu dhidi ya wafalme. Hiyo imekopwa kutoka kwa zaburi ifuatayo.

Sababu nyingine kwa nini inaweza kuwa juxtaposed, lakini ni zilizokopwa kutoka zaburi ifuatayo. Tumetaja wafalme wa Farao pamoja na wafalme wa Waamori wa Ogu na Sihoni kwamba Mungu anapigana na watu hawa na kuwapigania watu wake kwa maana hiyo. Haya yote yapo ili kuonyesha kwamba Mungu, si kuonyesha huruma yake ya milele na upendo wake wa milele, ambao ndio ulitumiwa hapo awali.

Lakini hapa ni kuonyesha uwezo wake dhidi ya uwezo wa sanamu za mataifa. Kisha jambo la mwisho tunaloona katika zaburi hii pia ni kwamba inachanganya uumbaji na Kutoka. Inaunganisha vitu viwili moja kwa moja pamoja.

Nimetaja kabla ya mada hizo mbili zimeunganishwa kwa njia isiyoelezeka katika zaburi zote za Kutoka na katika Biblia nzima. Kwa hiyo hiyo inamalizia Zaburi ya 135. Kwa hiyo, ninachotaka kufanya sasa ni kupitia upesi baadhi ya vidokezo vya mwisho vya zaburi zote za Kutoka.

Ninataka kusesitiza baadhi ya mambo muhimu ambayo tunahitaji kufahamu kwa kweli tunapotazama mwonekano wake ndani ya Zaburi ya Kutoka, ndani ya Zaburi. Kwa hivyo, vidokezo kadhaa vya muhtasari. Kwanza kabisa, ni muhimu kukumbuka nilipoanza kwamba Kutoka ni mapokeo ya Biblia yenye ushawishi mkubwa zaidi katika Biblia.

Mila yenye ushawishi mkubwa zaidi. Inapenya kila kitu kabisa. Inatoka kwenye Mwanzo.

Nimetaja hapo awali, tuliona mfano wake katika kitabu cha Mwanzo na tochi kati ya vipande. Ningeweza kuwa wazi zaidi na tunaweza kuzungumza kuhusu Ibrahimu kwenda Misri. Ukifikiria juu ya hadithi hiyo wakati anaingia kwa mara ya kwanza, katika Mwanzo 12, wakati Ibrahimu anaingia Misri kwa mara ya kwanza, anashuka kwenda Misri ili kuepuka njaa.

Akiwa Misri, basi anakandamizwa na Farao. Kupitia dhuluma hiyo, basi anakombolewa na Mungu. Mungu huingilia kati.

Nyumba ya Farao inapata tauni na kisha anaachiliwa. Anapotoka Misri, anaondoka Misri akiwa na fedha na dhahabu zaidi. Hivyo ndivyo Ibrahimu anafanya.

Hii ni taswira ya moja kwa moja ya Waisraeli wanaoondoka Kanaani na kwenda Misri kwa sababu ya njaa. Wakiwa Misri, wanakandamizwa na Farao. Mungu anaingilia kati, na kumpiga Farao, na kwa sababu hiyo, wanaondoka Misri wakiwa na fedha na dhahabu, kama vile Abrahamu.

Kwa hiyo, kuna kioo wazi hapo kati ya kile kinachoendelea katika Mwanzo na pia katika Kutoka. Kwa hiyo, kwa maana hiyo, matendo ya Abrahamu yalifananisha tukio la Kutoka baadaye. Hilo linapita hadi kwenye kitabu cha Ufunuo pia, ambapo tunapata mapigo yakielezwa ambayo yanatumwa duniani, nzige, vyura, mambo haya yote yanatoka kwenye motifu ya Kutoka.

Ni katika Biblia nzima na kwa hivyo kuipata katika Zaburi haipaswi kushangaza hata kidogo. Jambo linalofuata tinalohitaji kufahamu ni kwamba kuna ubadilishaji wazi

kutoka kwa nathari hadi ushairi. Tunapoangalia ushairi wa Kiebrania wa kibiblia, ni mkali zaidi.

Imezidishwa kidogo. Kwa hivyo lazima kuwe na mabadiliko ya lazima kutoka kwa kukumbuka au kuhamisha hadithi ya nathari hadi hadithi ya kishairi. Tunaona mabadiliko hayo yakiendelea.

Tumeiona katika baadhi ya lugha ya baadhi ya Zaburi. Tuliitazama katika Zaburi ya 78 ambapo mambo yalitiwa chumvi kidogo. Tamaduni zingine zilikumbukwa.

Kwa hiyo, tulikuwa na milango ya mbinguni ikifunguliwa. Tuna chakula cha malaika kinacholiwa na watu. Kwa hivyo, hii ni kama mageuzi ya nathari kuwa toleo la kishairi la tafsiri sawa.

Ni muhimu sana kutambua pia kwamba Kutoka hutokea katika aina tofauti. Sio mdogo kwa jambo moja. Hili ni jambo pia, Wakristo wengi huweka mipaka ya wazo la Kutoka kwa mazoezi rahisi ya wokovu.

Inaeleza jinsi tulivyokuwa watumwa wa dhambi na jinsi tulivyowekwa huru kutoka kwa dhambi zetu na kuingia katika kitu kingine. Hayo ni matumizi moja tu ya kitabu cha Kutoka, lakini inaonekana kwa njia nyingi tofauti na inatumika kwa njia nyingi tofauti katika Zaburi na kwa kweli kwa sehemu nyingine ya Biblia. Kwa hivyo, ukweli kwamba inaonekana katika aina tofauti ni onyesho la njia ambayo inatumiwa tofauti.

Labda muhimu zaidi ni mwinuko wa jukumu la Mungu katika Kutoka. Kuna mada inayojirudia katika Zaburi yote ambayo tumeangalia ambapo matendo ya wanadamu yanasukumwa chini na kupunguzwa na matendo ya Mungu yanainuliwa. Anakuwa zaidi katika udhibiti wa moja kwa moja.

Anapeleka mapigo. Anawaweka watu huru. Anapasua bahari.

Si kuhusu Musa na fimbo yake tena. Sio kuhusu Musa na Haruni kwenda kwa Farao wakisema, waache watu wangu waende vinginevyo. Ni kuhusu Mungu kuchukua hatua na moja kwa moja kukabiliana na uumbaji katika maji na katika jangwa na watu pia.

Halafu labda kuna jambo muhimu zaidi lililoguswa hapo awali na ambalo limeundwa kwa madhumuni maalum. Kwa hili, nataka nimalizie haya yote kwa kusesitiza kwamba tunapowatazama Waandishi wa Zaburi wanaoshughulikia motifu ya Kutoka, tunashughulika na watu wanaoitengeneza kwa makusudi maalum. Maana yake ni kwamba tunapozungumza kuhusu Watunzi wa Zaburi, hatuzungumzii sana kuhusu watunzi wa nyimbo, lakini tunazungumza kuhusu wafafanuzi wa Biblia.

Tunazungumza juu ya watu ambao wanafanya ufafanuzi wa kibiblia. Wanasoma simulizi na wanachukua simulizi hiyo na wanaifanya ifanye kazi kwa madhumuni mahususi ili kufundisha jambo fulani. Kazi hii ya Mtunga Zaburi, nadhani, imepuuzwa kwa ujumla.

Tunawafikiria tu kama watunzi wa nyimbo. Tunawafikiria kama watu walioketi juu ya kilima na kinubi mikononi mwao, wakiandika muziki mzuri na kusikiliza ndege na kuchukua yote ndani. Lakini kwa kweli tunapaswa kufikiria juu ya Mtunga Zaburi kama watu ambao wameketi katika maktaba na vitabu mbele yao ambao wanafungua hadithi za Ibrahimu, hadithi za Kutoka.

Wanachukua mambo haya pamoja na wanayabadilisha kuwa ujumbe ambao ni wa kipekee kwa hadhira yao. Basi hapo ndipo ninapoishia. Natumaini umefurahia wasilisho hili fupi.

Ikiwa kuna kitu kingine chochote, hakuna kitu kingine unachochukua kutoka kwa haya yote, ni muhimu kukumbuka kuwa Mtunga Zaburi ni mfafanuzi wa kibiblia.

Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka. Hiki ni kipindi namba tano, Zaburi 135, Ukuu wa Bwana.